

Ook ongehoord onrecht in de afhandeling van het ‘Kinderpardon’

Veel kinderen, tussen de 10 en 16 jaar in Nederland, alsnog bedreigd met uitzetting

De Utrechtse organisaties STIL en Huize Agnes bieden steun aan zeventien gezinnen die zijn afgewezen voor de Afsluitingsregeling langdurig verblijvende kinderen (*beter bekend als het ‘kinderpardon’*). Voor hen klinken de conclusies die asieladvocaten trekken uit hun onderzoek ‘Ongehoord. Onrecht in het vreemdelingenrecht’, heel bekend in de oren. De organisaties kennen 34 kinderen die slachtoffer zijn van zulk ongehoord onrecht.

“Heel restrictieve wetgeving, heel inflexibele toepassing van wetgeving en geen oog voor menselijke maat”, zo omschreven asieladvocaten maandag in de media de dagelijkse praktijk van het vreemdelingenrecht in Nederland. Ze maakten dit duidelijk met 48 voorbeelden in een ‘zwartboek’ gebundeld. Hun conclusies zijn volgens STIL en Huize Agnes volledig toepasbaar op de Afsluitingsregeling ‘kinderpardon’ en de uitvoering daarvan. De kinderen die wij kennen wonen allen tussen de zes en zestien jaar in Nederland, twaalf van hen langer dan tien jaar, vijftien kinderen zijn hier geboren. Toch vallen ze buiten de boot, terwijl de regeling bedoeld was om een oplossing te bieden voor langdurig verblijvende kinderen.

Onterecht afgewezen

Als belangrijkste reden om deze kinderen af te wijzen, geeft de IND dat de gezinnen te lang ‘buiten beeld’ waren. Ze zouden ‘in een te vergaande mate zijn verdwenen in de illegaliteit’. Feit is echter dat de kinderen continu in beeld waren bij de overheid. Zo gaan ze allemaal naar school waardoor ze in beeld zijn bij de leerplichtambtenaar en dus ook bij het ministerie van onderwijs. Ook zijn vrijwel alle gezinnen bij de lokale overheid gemeld. Daarmee waren ze in beeld bij zowel de lokale overheid als het Rijk. Fractievoorzitter Rachel Streefland van de ChistenUnie (*coalitiepartij in Utrecht*), kan dit bevestigen.

Vier gezinnen krijgen zelfs al jarenlang opvang en begeleiding bij Huize Agnes, een opvanghuis dat gefinancierd wordt door de gemeente Utrecht, die weer een vergoeding ontvangt van het rijk. Deze gezinnen zijn binnen drie maanden na het verlaten van het AZC hier opgevangen en gemeld bij de gemeente. De gemeente betaalde hen maandelijks leefgeld en declareerde dit bedrag rechtstreeks bij de IND. Streefland: “De conclusie van de IND klopt gewoon niet. Deze kinderen waren niet uit beeld”.

Ongelijke behandeling

Analyse van de dossiers die positief en negatief zijn beoordeeld door de IND laat zien dat er sprake is van een kunstmatig onderscheid tussen twee groepen kinderen. De ene groep, die al eerder een aanvraag heeft ingediend, maakte veel meer kans op een verblijfsvergunning dan de groep die dat niet deed. Vaak werd hen in het verleden door IND en advocaten afgeraden om een aanvraag te doen volgens de toen geldende regeling omdat dat vrijwel kansloos was (98% werd afgewezen). Nu blijken mensen die eerder wel zo’n kansloze aanvraag deden, enorm in het voordeel¹. Terwijl de andere kinderen evengoed langdurig in Nederland verblijven. Dit is in onze ogen onterecht.

Doel van de regeling niet bereikt

Duidelijk is dat het doel van de regeling (die in 2019 door het toenmalige kabinet is gepresenteerd), een oplossing te vinden voor hier langdurig verblijvende kinderen, niet is bereikt. Er is in onze ogen te restrictief, inflexibel en zonder oog voor de menselijke maat, geoordeeld. Er is uitgegaan van een papieren werkelijkheid. Hiermee onderschrijven wij dan ook de boodschap van de asieladvocaten.

De zaken van deze zeventien gezinnen komen de komende periode voor bij de rechtbanken (in beroep). Maar, zoals de asieladvocaten ook zeggen, die ‘beoordelen’ meestal ‘heel terughoudend’. Dit kan in het ergste geval ‘verwoestende gevolgen’ hebben, zeggen de advocaten naar aanleiding van hun zwartboek.

Staatsbelang weegt zwaarder dan schade kinderen

Deze conclusie onderschrijven wij in het geval van deze kinderen. Ook externe deskundigen geven dit aan: Veel van de kinderen kampen met ernstige psychische problemen. De Rijksuniversiteit Groningen constateert dat uitzetting naar het land van herkomst voor velen van hen schadelijk zou zijn. In de ‘Schadenota bij uitzetting van langdurig verblijvende kinderen’ van Scherder, van Os en Zijlstra, (2018), concluderen deskundigen dat uitzetting zal leiden tot trauma en ontwikkelingsschade.

Om de gevolgen voor deze specifieke kinderen in kaart te brengen, hebben STIL en Huize Agnes bij diverse gezinnen een individueel onderzoek laten doen door de Rijksuniversiteit Groningen (Best Interest of Child-onderzoek). Ook deze onderzoeken bewijzen dat uitzetting naar het land van herkomst schadelijk zou zijn. Hoewel de IND aangeeft deze onderzoeksresultaten te erkennen, ook op individueel niveau, meent de dienst dat het staatsbelang zwaarder weegt dan het persoonlijk belang van deze kinderen.

¹ Zie toelichting in de bijlage

Afzenders:

STIL biedt medische, juridische en humanitaire hulp aan mensen zonder verblijfsvergunning en komt op voor hun belangen. Meer informatie:

<https://www.stil-utrecht.nl/>

Stichting Agnes van Leeuwenberch (Huize Agnes) biedt tijdelijke opvang en begeleiding aan ongedocumenteerde vrouwen en hun kinderen, die in een schrijnende situatie verkeren. Het betreft hier veelal vrouwen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld, vrouwenhandel en/of die kampen met ernstige psychische klachten of opvoedingsproblemen.

Meer informatie: <https://www.huizeagnes.nl/>

Bijlagen:

- Achtergrondinformatie afwijzingen kinderpardon
- Twee voorbeelden van afgewezen gezinnen

Noten voor de redactie:

- De gezinnen waarover we spreken verkeren in een onveilige en onzekere situatie; mocht er een negatieve beslissing komen van de rechtbank, dan lopen ze risico om het land uitgezet te worden. Daarom is het nu niet in hun belang om herkenbaar geïnterviewd te worden.

Meer weten?

U kunt contact opnemen met

- Hermien Arends, juridisch medewerker van STIL via hermien@stil-utrecht.nl, 06 4233 9095, of Margreet Jenezon medewerker fondswerving en communicatie bij STIL, margreet@stil-utrecht.nl, 06 242 66 035.
- Dorinda Maas, coördinator van Huize Agnes, tel: 06 20 669 236, dorinda.maas@huizeagnes.nl. In Huize Agnes verblijven vier gezinnen (zeven kinderen), dit is door het rijk gefinancierde opvang.